

יום הארכיון: 1/11
מספר תיקו: 14/4

79
א.י.י.י.

את הכלים כידוע מכינים גרע ושמיר (אף אחד מהם אינו ימאי) עם העליה לכלי במעט הכל היה מוכן פרט לטוח אשר הוכנו ב-... האצטבאות בסחטן הפרודוקטים לא היו פתאומה בגדלן לצדכים שלנו, לכן לא התקנו תועלת רבה מהן, והפרודוקטים היו מוגחים ליש השטרדארה כחוצה מכך היו לנו פעמיים תקלות (בזמן הטלת העגן והרמתו - לא דגיניות) שני הסנקים בהרסום היו סחוצרים ביניהם כך שלא היה אפשרות לאזן על-ידיהם את הסמינת. לטוב של המלחים היה מסאבה נפרדת ומקולקלת למרות היוותם חדשה, לכן השתמשו המלחים כמה ימים במים של הנוסעים. לבתי-הכסא היה טנק שאספקת המים אליו הייתה בעזרת מסאבה יד קטנה. הסדור לסמינת בתי הכסא הוא בהזרמה מים בלתי פוסקים בצנורות המים המובילים לבתי-הכסא היו בקוטר של אינטש אחד. קוטר זה אינו מספיק גם כשהזרם חזק, כל שכן בזרם חלש. נוסף למך שני בצנורות מן השלשה הקיימים נסתמו ולא היה אפשרות לתקנם מסאת חוסר בלימש גירובתיים היו לנו ששה סנקים, אחד מהם יסן אשר היה קטן קטר יסיד למכונה, האחר חדשים אשר לא נבדקו, חלק מהם נזל (דלימה לא גדולה). את המכונה בדקו והכינו במסך חדשים ימים, ורק בדרך התברר מי לצילינדר הראשי אין מקובץ וללצר הראשי הקדמון ציה אכולת. היו לנו ארבע טירות הצלה ורק לשניים מהם היו סחקיים. את האחד היה בדעתם להניח על הספון, דבר אשר היה נזול חלק גדול מהספון ולא היה כל אפשרות לערוך מהם על הספון (זה נעשה סמוך אי ידיעה ימית).

הבר העובדים: בראשית היה צריך יוסקה להיות המלוות. הוא עלה על הכלי לעזור בהכנה, בעבוד יומיים נקבע שלום וכעבור יום נקבעתה גני. חבר זה בשנה כמה פעמים וגרם לבלבול ואי-ידיעה מפורטת מה יש ומה אין על הכלי לדוגמה, יוסקה קבל את הסמות ואבי את הסיקסטנט, התברר כי הסדור כמה סמות חלקיות, או כמה גדולה אחת. כמו-כן חסר כדורנוסטר ולמבטיד מדויק לא היה אפשרות לקלוט את לונדון ולכן לא יכולנו להשתמש בסיקסטנט. ישנו עוד כמה זממה רונמאות (על כך שוחחתי עם רודי והצעתו לו שכל זמן שלא יקבע סומית מי המלווה לא יסרסמו מי ילווה את הכלי ויאמסרו לימאי אחד לעסוק בהכנה). הקפטן אשר עסק כל הזמן בהכנה לא הפליג (דבר שחיה ידוע למטרע). לעומת זאת הקפטן שהפליג עלה חצי שעה לפני ההפלגה על הכלי (אעים שידע ימים מסחר לפני בן שעליו להפליג). אחד המלחים חלה יום לפני יציאת הכלי לכן נתחלף באחד אשר את רוב הדרך היה חולה יום מסרטייל יבאו שני מסיקים עד ל-50% היה בדעתם להמשיך עד לארץ, אבל התברר שאין באפשרותם המיסיית להתזיק פעמו, לכן נוסף אל ימם שלישי והוא במעט הראשונה או השניה נסח את כוחו בעבודה זאת. כל הקרו היה ספורי פרט לשני המכונאים אשר הם איסקים-צדמתיים. אחד זקן בן 65, חולה מטמפה וחשני מהם בטלן (מיין הראשון צולה על שטני). עם חבר עובדים כניל המלונד.

מקום העבודה: לשם קביעת מקום העבודה בא איש מסם. לא נרבה בדבריי. הוא נסע לשם-וחזר שנית. ואלו דבריו: חוף תלול, כביש עוצר כמה קילומטרים לאורך שפת הים, סלעים תת מימיים עומק המים מעל לסלעים בין שלשה לארבעה מטרים, סלעים מעל שני הים. הגיעה למקום דרך העלה ברוחב של 15 מטר, אשר נבדקה בעזרת שחין, המקום הרחב ביותר הוא עד 50 מטר עיי מקום העבודה. נקבעו סימני אור להכרת המקום וסימנים לכניסה.

הדרך: מסרטייל ל-ים: הפילוט עלה, גבה הקטור 85 פאונד. מספרים את החבלים ופנסים לצאת, אחרי שלשה המדונים קליים במכונה ירד הקטור ל-25 פאונד ואין באפשרותנו להניע את המכונה יותר. בינתיים נכנסנו לתוך סמינת עץ שלנו שעמדה בקרבה מקום, גרמנו לה צוק קל. לבסוף התקשרנו אל הסמינת. העלינו את הקיסוד שנית (הוך 20 דקות) ונסינו שניה את מולנו. המעם האשתיאן בצוק בשלום את הנסל.

מספר תיקו: 14/4

מספר יד שניה ובמקום לעשות 6 קצרים עשויים 3-2 קטר. בדרך נאלצנו לעמוד
תנאים כדי להעלות את הקטורת הנוכח ל-5 במחיר של שמונה עשרה כחן דרשנו
לבדוק את המכונה ולברר את סיבת נחילה הקטורת. במבדד כי המקובל הראשי הוא
מקדמונים ולא מאכנסים וכן עוד כמה תקונים קטנים. נוסף על כך שיש הפחת בדיוק
לכן כמות הפחם שבאכלת הייתה בטני טון גדולה מהמסופר. דרשתי עוד פחם עד כמה
שהמכלים יכולים להכיל. יצאנו לדרך ב-117 טון פחם, דבר שהיה ברור למספר
שהפחם לא יספיק עד לארץ.
הושלמו סדורי המסות והמלגנו.

העבודה הנוכח למקום העבודה בזמן לקראתנו יצאה סירת מוטור יאנסי היה בתוכה.
הוא הביע חששות רבים שאם במקרה יתפסו האנשים יטולחו חזרה לטוניס. זרקנו
ענן במרחק של 800 מטר מהחוף שם הם המים לא רב. כפג-כן הורדנו ענן ירכתיים.
החותרים בסירות היו חבר מלחים שלנו בצורך איתן. גם סירת המוטור שהחפח
בהעמסה (את הסדורים על החוף היבני יודע). ההעמסה נמשכה מ-21:30 עד 04:00.
בסך הבל העמסנו 400 איס. שתי סירות יצאו מכלל שמוש (בגלל סלעים בחוף), בסך-
כן 4 חותרים.

החותרים אבדו את נצליהם ומלבושיהם וחזרו מצועים וטרופים.
איתן עוד יחידים על סירה אחת שהסירות האחרונות נודע כי כמה אנשים נאסרו.
התחלנו בהדמת הסירות, כך שהסירה האחרונה הגיעה סיד הרימונו אותה. המבדד
ש-200 אנשים נאסרו על החוף, ביניהם גם יאנסי. הענן מהירכתיים נקרע מהאניה.
הרימונו את הענן הטני והמלגנו מזרחה. הברוסטר נפל ודחה מזרחה חזק החלה
לנשב. הוא נפל ב-27 סגירות. המסנו סקום מקלט בעזרת ספר החוף שבאנו מקום
התאים: נפל קטן שהאניה שלנו לא יכלה להכנס בניכח, חוף חול מהודי כף, טונן
במקרה הטני הרוח המזרחית. זרקנו שני ענבים בזוית די גדולה. לעת-ערב התקרבה
סירת משוטטים ובה שני קצינים צרפתיים. הטונים נסב על מספר הנוסעים ולאן פנינו
מזרחה. מבין הנירות היטבים של האניה הייתה רשימת נוסעים שכללנו ויצא
שהמסנו וצמחה קוטמארה סיגוריות שלהן חזרה. ב-2:00 התחללה רוח בלתי. נאלצנו
להניע את המכונה ובקסי החוקנו מעמד במקום. בינתיים נחלנו מים עם סירני על
אפסרות של קבלת פחם בים או באיזה שהוא נפל, לפי הנראותיהם נסענו לפלרטו
למחרת היום עם שכור הסעות. כאן לא חכה לנו איש, יתכן שבגלל זה שהקדמנו ביום,
ורק למחרת הגיע הסוכן.

שלטונות המשטרה סרגו לתת לנו פחם. לבסוף חשדו לנו 50 טון (עם)
חברת הפחם במדנו על 60 מגלי ידיעת השלטונות). העמיטו 55 טון ובתקבלה מקורה
טרומא להספיק. למחרת באה סקודה לפרוק בחזרה. בינתיים נאלצנו להתקשר עם
בניסין. לפי הנראותנו עלינו לפרוק את הפחם ולהחליב ובדרך נקבל פחם בעזרת
חברת הפחם פרקנו לערך 22 טון והשלטונות רשמו לנו כי קבלנו רק 10 טון. לדעתם
פחם זה מספיק להניע לחוף אפריקה. הצמידנו באבל נוסף וכן אכל למלחים. המלגנו
וצאנו אנית משחית (633).

לאחר שלשה ימי נסיעה נאלצנו לבקש מאלט בקרבת האי ילימוזה. פים
עמוקים מאד וחוף סלעי בלתי מפורץ. החלטנו למרות הסערה להמשיך את הדרך בכיוון
לבגוזי. אנית המשחית לא השריעה לנו. במות הפחם לא הייתה ידועה לנו בדיוק,
לכן לא ידענו עד להיכן יספיק פחמנו. למרות דרישותינו לא קבלנו כל הנדאות
סבביסין אלא יסעו בדרך הקצרה ביותר לארץ.
הלאגור הראשי לא היה במצב טוב, לכן לא יכלנו להגביר את המהירות,
מתוך כך תזדוזה הפחם לא הייתה גדולה ביותר וזה נתן לנו את האפשרות להניע
בטוח עמנו להימה. עד אלכסנדריה לא שנתה המשחיתת אלינו. פחוף מצרים עד
הימה היינו מוקפים בארבע משחיתות, אשר הלכו במרחק 200 מטר מכל צד. אגיה
המשחית נסחה לטרול אומנו כי נתן לה להעלות מלחים לשם צמחוננו ובניסחנו לנפל
בסדר. היא נתנה לנו 10 דקות ואז החלה ההתקפת האנשים היו מצוידים בסקלות,
בבקבוקים ובמספרוטים רטובים, וקבוצה מחלקת מים. כל אחד ידע את מקומו ומה
עליו לעשות. עוד לפני ההתקפה מסר לנו קטן של אנשים בדה והתחבא בהסגרים.
האניה מימינינו נגחה אותנו. פקדתי על החבאי למנוח לשמאל ועל המכונה להגביר
את המהירות למקסימום. בירכתיים שלנו המנוגטנו באנית המשחיתת. האנית המשחיתת
נגסה לארכנו והדמה אותנו הצדה, כך שקבלנו הטיה של 30 מעלות. התחלנו לשחוב
מים מהחלונות והדטון. הימה סכנה של המסך. כל האנשים השליכו את הסקלות והרימו

ת"י / 44 (10-11-44) 7 NY 1
53

14/4
(81)
15/5
HMA

- 5 -

מה הידים וקראו "סמך ישראל" בזדקו בכם פגזות גז שהזק פתח עליהם זיהוי
הזדה. מה גסיון לזחוף מבטיח לקרב אבל ללא כל הצלחה.
במקום, סרט שנקבלה סקירה הנדוטה, החלו המבטים לזדה, לפתח הסקירה
שלנו לא לזדה.
כל הדרך היה קשה להשתלט על המבטים בגלל חוסר שיה סיועם. המבטים
המבטים במבט הנדוטה הםהם צלמטים פתוחים אך קשה לא לזדה לזיהוי או מבטים.
רק עבריה (זה המבטים במבט פליטה בלילה, כי זיהוי לא יזדה) קבענו שהם
מתרשמים שהדוטה המבטים לעבריהם לפניהם שהמבטים לא יכלו לזיהוי או זיהוי.
בקפוטטין לא היה שום דבר מוכן לקבלתנו, מצד אנשי המבטים היה זיהוי
רק מצד בגלל היותם "שהזיהוי" וחוסר שיהוי.

קבלתי 2000 דולר, פתח 500 תוצאות במלרטה, 1050 נמסרו לחופי. 600
נמסרו ע"י המבטים (את הקבלות שהארנו בקפוטטין) 50 הלוו לזכרנו בזמן
ההעברה.

המלנו במרדך 1025, במבטנו בזדק 21 יומם קשה עם הזדק הזקם יזיה
לפני הני לנו להיפתח סקירה חתומה בזמל על-ידנו בגלל אי במבטים הסמכים.

n.6

מסמך זה הוא העתק מצולם מהמסמך המקורי הגנוז בארכיון צה"ל ומעלהב"ט- הארכיון לתולדות ה"הגנה".
אין לפרסם מסמך זה ואין ליצור ו/או לצלם עותקים נוספים מהמסמך בלי אישור ארכיון צה"ל ומערכת
הביטחון. השימוש במסמך זה מותר רק למטרות שאושרו כדין.